

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy órára 1 " 20

Mindenfelé diadal kíséri a kettős szövetség fegyvereit.

Rövid időn belül a magyar és német lesz az ur Európa felett.

Még néhány győzelem és akkor a szövetséges hadak diktálják az európai békét.

Makó, aug. 25.

Nagy német diadalmok után béke hírek röppentek föl az újságokban. Párválasztásra készülnek Olaszországban és az egyik hír arról tudat: olyan indítvány is merül föl, hogy a konklává tartama alatt pihenjenek a fegyverek; fölroppent a hír, aznap meg is cáfolódott.

Berlini távirat jelenti, hogy egy Hohenlohe herceg, nagykövet, a német diadalmok után hangsúlyozta: a katonai operációk program-szerűen folynak, talán már nincs is messze az a nap, amikor elhagyták az ágyuk és diplomaták fog-nak beszélni.

Ezek az újsághírek megszülettek, mert sóvárogja az egész világ a nagy európai bonyodalom megoldását, a fegyverek zajának elfülesét, a béke korszakának fölvirradását. De óhajások csak, jó sokáig csak ezek. A háború az egész vonalon folyik és legtöbbször

arra lehet csak gondolni, hogy franciákat ért óriási vereség esetleg hamarosan a béke felé vezet.

Mert a franciákkal való nagy háború már, úgy érezzük, valóban nem tarthat soká. Napok óta világos immár, — hogy a németek a Metz és a Vogézek között lévő, hosszában vagy harmadfélszáz kilométer területen és fölfebb is, Belgiumban valóban megsemmisítően fölülményes győzelmet arattak a franciákon.

Napok óta óriási területen folyik a franciák földözése, már nem német Lotharingiában, hanem mélyen benn Franciaországban.

De bármire nézünk, merre szövetséges hadaink elvonulnak, ott mindenütt győzelem kíséri fegyvereiket.

Ma is a kettős szövetség hadainak győzelméről írnak az alábbi hivatalos értesítések.

Mi hír az orosz harctéren?

Az északi harctér hírei, hogy az orosz barbársággal való leszámolás, a monarchia csapatainak és a német birodalom seregeinek a nagy leszámolása voltaképpen csak most kezdődik.

Censtohovo, Kaja és a többi elfoglalása, az orosz határvédők kergetése csak előjáték volt, a tulajdonképpen való háborúnak a bevezetéseként látni föl az oroszok támadó kísérlete is Galiciában, ennek a betörésnek az volt a célja, hogy megzavarja monarchia támadó haderejének a terveit, nyugtalanítsa seregeit. Az orosz támadásról, ennek az orosz támadásnak a visszaveréséről napról-napra jönnek a hírek, immár hivatalos jelentések alapján állapítható meg, hogy a kozáktámadás az egész vonalon visszaverődött.

Csapataink újabb győzelmé az orosz földön.

Csapatainknak a lublini kormányzóságban aratott diadalmi igen nagy jelentőségűek. A napóleoni háborúkban igen sok bajt okozott ennek a vidéknek mocsaras volta. Csapataink most az oroszok veresége után könnyebben átgázolhatnak a mocsaras vidéken. A diadalmok fontosak azért is, mert Kielce és Radom a kormányzóságban előnyomul: győztes csapataink most már egyesülhetnek a lubliniakkal és előnyomulhatnak Lublin, illetve Radom ellen. A Camionowából előnyomuló németekkel is meg van már az összeköttetés, mert a német csapatok nagy erővel előrehaladván Lysagoránál átkeltek a Kamiengán, a Vistula mellékfolyóján is egyesülhetnek csapataink és a

további támadásokat közösen intézhetik.

Az oroszok menekülése Kielcából.

Egy Kielce környékéről való lengyel földbíró, aki Krakóba ment, érdekes dolgokat közöl lengyel lapokban a város kiürítéséről. A nagyszámú orosz lakosság körében ideges mozgódás volt észlelhető, amely kétségtelesen elárulta, hogy fontos eseményt vár. Nem sokára tisztázódott a helyzet. Az orosz hivatalnokok, tisztek és tiszték gyors elutazásra készültek. Mindenki hazasietett. A vasutat azonban csak oroszok használhatták, a lengyeleket nem bocsátották föl. A sínekben a waggonok és gépek végtelen sora vesztegelt. Iratározatos tolongás támadt, amelyben asszonyokat, gyermekeket ide-oda taszigáltak.

A vonat Lvargorod felé robogott, a utána elpusztították a pályasíneket. A kielcei lengyelek pedig polgári bizottságot alkottak a rend fenntartására, amire annál nagyobb szükség volt, minthogy a fegyvereket kieresztették a bőröndből.

2000 orosz foglyot fogtak el csapataink.

A sajtóhadiszállásról hivatalosan a következőket jelentik: Megállapíthatjuk, hogy csapataink a Krasnyk mellett lefolyt harcban 2000 orosz elfogták. Azok az elfogott orosz tisztek, akik a Japán elleni hadjáratban résztvettek, egybehangzóan kijelentik, hogy a

mi katonáink támadása sokkal hevesebb, mint a japánoké volt.

Újabb hír a Krasnyk melletti ütközetről.

A hadi sajtóosztályról jelentik a magyar távirati irodának aug. 29-ii kelettel: A Krasnyk mellett lefolyt háromnapos csata tegnap a mi csapataink teljes győzelemmel végződött. Az oroszokat mintegy 60 kilométer széles csatavonalon állásaikból kiverítették. Az oroszok fejvesztetten menekültek Lublin felé.

Oroszországban terjed a forradalom.

Dél-oroszországból a lehető legrosszabb hírek érkeznek. A forradalmi mozgalom egyre terjed, most már nem csak Odesszában, hanem más városokban is fellépett. Az odesszai katonai helyőrség legnagyobb része a forradalmárok pártján áll, köztük sok fiatal tiszt csatlakozott. A kazárnyákban a forradalmi és a kormányhoz hű csapatok között naponta véres összecsapásokra került a sor. Most már Szabasztopolban is kitört a forradalom; a tengerészcsaparnyát bombázza a levegőbe röpítették. A forradalmárok meg akarták rohanni a katonai raktárakat, de gyilkos gépfegyvertűzzel visszaszorították őket. Az odesszai diákok most azon dolgoznak, hogy Szabasztopolban is általános forradalmat szervezzenek. A katonaság között felhívásokat osztogatnak és lázadásra hívják fel őket.

A szerb harctérről.

A drinai harcok.

A Grazer Volkablatt zágrábi tudósításban közli a drinai harcokban megsebesült egyik önkéntes elbeszélését, aki előbb a folyón való átkelést ecseteli, majd így folytatja:

E hó 14-én került a sor az összefütközésre az ellenséggel. Célpontunk Obres volt, a mely Loznice magasságában fekszik. Mindenek előtt a vasuti töltésen kellett átjutnunk, melynek mindkét oldalán mocsaras a terep.

A vasuti töltésért való harc került mindenekelőtt áldozatunkba, mert a szemben álló ellenséges tűzérésnek biztos célpontja volt. Obressel szemben kifejlődött az első rendszeres harc.

A helységet öt sánc védte, a melyek mindegyikét szuronytámadással kellett elfoglalni. Obresban

csapatainkra a toronyból és a házakból is lövöldöztek és kézi gránátokat dobtak. Minden fát és minden házát a szó szoros értelmében meg kellett ostromolni. A tulajdonképpen harc dőlőtt 11 órától este 9 óráig tartott.

A szerbek kétségbeesetten harcoltak. Később kiderült, hogy minden ellenséges katonának tarso-lyában kézigránát volt, amelyet azonban csak utóljára szabad volt használni. Az Obres körüli harcokban a 16. szerb hadosztály vett részt, de harcoltak komitácák és asszonyok is ellenünk.

Fölrobbantották a vasutat Szerbia és Görögország között.

A Shtelavische Korrespondenz jelenti Szalonikiból: A Szerbiába

rendelt küldemények szállítására rendkívül nagy fontosságú vasútvonal, mely Szalonikától a szerb határig vezet, részben el van pusztítva és a közlekedésre használhatatlanná vált. A vasúti forgalom megbénítását a Demkapu közelében levő nagy alagút fölrobbantása és a Gevghell mellett lévő vasúti elpusztítása idézte elő. Ezt a hidat bombákkal röpítették légbe. Nyílt pályán is számos vonat ellen merényleteket követtek el, úgy hogy a vonatok kiskitottak, a mozdonyok tönkrementek és eltorlaszolták a síneket. Más és pedig igen sok helyen a síneket dinamittal szétrobbantották. Semmi kihatás, hogy ezt a vonalat belátható időn belül használhatóvá lehessen tenni.

Ennek a vasútpusztulásnak óriási jelentősége lehet Szerbia további sorsára nézve. Ez az egyetlen vasútvonal ugyanis, mely Macedónián át összeköti Szerbiát Görögországgal és megadta a lehetőséget, hogy Szalonikából ugy állelemmel, mint municióval bőségesen ellássák az ellenséges királyságot. Hogy a nagyszerű és a hadviselésben nagyjelentőségű pusztító munkát kik végezték el, arról nem szól a híradás. Lehet, hogy a mi katonáink, lehet, hogy albán bandák. Az eredmény mindenestre nagy. Szerbia el van vágva most már minden oldalról, az egész világtól.

bombát dobott le, aztán fölemelkedett és délkelet irányában eltávozott. A bombák egyike a hajóépítő állomást találta, egy épület összerombolt; a másik bomba egy torpedónaszád kéményét rombolta össze. A léghajó aztán valószínűleg Denemarkban szállt le.

Belgák vérengzése egy kolostorban.

A németeknek Lüttichbe történt bevonulása után a belgák egészen megvadultak és a csőcselék irtózatosságarázkodást vitt véghez, amíg a németek rendet nem csináltak. Az egyik lüttichi kolostorba is behatolt és 24 szerzetest megölt. Aztán pedig felgyújtották a kolostort. Amikor a kolostor ötszáz lakója nem látott más menedéket, a hallgatási fogadalom ellenére betelefontáltak a városba, ahonnan nyolc automobilon azonnal német csapatokat küldtek a kolostorhoz. Háromszázötven szerzetes a német csapatok védelme alatt összeszedte a kolostor kincseit és a német határra menekült. Oda teljes kimerült állapotban érkeztek meg. Az éjszakát német katonák őrzete alatt töltötték el és másnap reggel folytatták az utat Németországba.

Óriási a kétségbeesés Belgiumban.

A Frankfurter Zeitung jelenté Amsterdamból: Egy ideérkezett hollandi, aki a menekülő belga csapatokkal találkozott és kérdéseket intézett hozzájuk, azt beszéli a Handelsblad-ban, hogy a belgák megsemmisítő vereséget szenvedtek és hogy a belga sereg ennek következtében teljesen demoralizált állapotba jutott. A belga csapatok el vannak keseredve, mert a szövetségesek teljesen cserben hagyták őket. Brüsszelben nagy a felháborodás a kormány ellen azért is, mert a valóságot elhallgattatta és Brüsszel lakosságát győzelmi hírekkel ringatta. Most, hogy meg tudták a valót, annál nagyobb a kétségbeesés.

Föltartóztattak egy olasz gőzöst.

A Wolf-ügynökség jelenté: A Newyorkból Nápolyba indult „Ancona” nevű olasz gőzöst Gibraltárnál föltartóztatták és a rajta levő ketven német katonaköteles egyént foglyul ejtették és Gibraltárba vitték. A foglyok között van Herman, a német bank igazgatójának fia is.

Újabb magyar-osztrák sikerek.

Az Utro hadi tudósítója táviratozza Nisből: Szerbia már teljesen elerőszakodott és a hadsereg képtelen az osztrák és magyar seregek előnyomulása elé komoly akadályokat emelni. Az osztrák és magyar sereg által Szabácsnál és Visegrádnál elért eredmények igen nagyok és eldöntötték a szerb háború sorsát.

A németek győzelmes előnyomulása mindenfelé.

A legdicsőségesebb és a legcsodálatraméltóbb a németek előnyomulása a nyugati harctéren. Valamennyi német sereg feltartóztathatatlannul nyomul előre Franciaország belseje felé.

A német trónörökös hadserege folytatja a Longwy előtt megvert franciák üldözését, még pedig olyan hevesen, hogy a franciák visszavonulása több helyen tejvesztett futással lett.

A bajor és német trónörökös győzelmei szétszakították a francia hadsereget, melynek most már tényleg csak a defenzíva maradt hátra.

A németek felhasználják a belga vasútvonalakat és — mint egy amsterdami lap írja — hadműveleteiket oly biztonsággal végzik, mintha a gyakorlatiáron volnának.

A francia sereg helyzete.

A nagy német győzelem következtében a francia sereg balzárnyája, amelynek széle Mühlhausenre támaszkodott, fölvonulásában most már teljesen meg van akadályozva, egyes részeiben pedig dél felé van visszaszorítva. A közép a mezői csapatok következtében Nancy felé kénytelen visszavonulni, hogy ott tartalékaival egyesülhessen. Most már csak az északi sereg, nyilvánvalóan a legerősebb az operáló francia hadsereg között, van előnyomulásban. Ez a sereg tekintendő Páris tulajdonképpen való védőseregeinek. A zöm keletre Rheimsig, nyugatra Amiensig terjed és Brüsszel felé irányul. Ez a seregrész érintkezésben lesz a szélső nyugaton fölvonuló csapatokkal, amelyeknek hadműveleti bázisa Boulogne sur Mer és a mely az esetleg partra szállható angol szárazföldi csapatokkal fog kiegészíttetni.

Nagy a félelem Párisban.

Berlini lapok ma kerülőntön hírt kaptak Párisból arról az általános megdöbbenésről, amely a francia főváros egész lakosságát elfogta, amikor megjelent az első hivatalos közlemény a belgiumi harctéren szenvedett belga és francia vereségről. A hivatalos jelentés mindenféleképpen szépligetette a kudarcot, hangsúlyozta, hogy a belga hadsereg tizenhárom napon át hősiessé állott ellent és feltar-

tóztatta az előnyomuló német hadakat, ami már egymagában is fényes haditény, de végre is kénytelen volt a német túlerővel szemben engedni, miután a német egyesült seregek befejezték a teljes stratégiai fölvonulást. Hiába való volt minden szépligetés, Párisban a német fegyverek sikereinek híre általános mely megdöbbenést keltett.

A németek diadalmasan üldözik a franciákat.

A német trónörökös hadserege ma folytatta a Longwy előtti megvert franciák üldözését.

A Neuchâteaunól két oldalt előnyomuló német hadsereg, a mely Albrecht württembergi herceg parancsnoksága alatt áll, ma a Semois folyón áthatott francia sereget teljesen megverte és folytatta üldözését. Számos ágyú és győzelemi jelvény, továbbá igen sok fogoly, közülük több francia tábornok a németek kezére került.

A Maastól nyugatra csapataink Maubeuge felé nyomulnak előre. Egy előlük felbukkant angol lovassdandárt a német csapatok megverték.

Nemsokára kovácsolják a békét.

Berlini lapok jelentés szerint Hohenlohe herceg nagykövet berlini újságíróknak kijelentette, hogy tekintettel a katonai operációk programszerű lefolyására, talán már nincs olyan messze az a nap, amikor hallgatni fognak az ágyúk és a diplomaták fognak ismét beszélni.

Háboru Angliával.

Megkezdődtek a csatározások.

A „Corriere d'Italia” külön kiadásban basell jelentést közöl, a mely szerint a csütörtökre virradó éjjel a Themes-torkolat fölött megjelent egy Zeppelin-léghajó, amely azonban olyan magasan röpült, hogy nem tudták benne kárt tenni. Hirtelen leereszkedett,

Az angol toborzás kudarca.

A „Daily Telegraph” augusztus 18-iki száma szerint Londonban arra a felhívásra, amelyet önkéntes rendőrök és csendőrként toborzására bocsátottak ki, augusztus 17-éig összesen tizenöt ezren jelentkeztek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 27. Csütörtök. Róm. kath. Kal. József. Protestáns Kal. József, Görög Orosz aug. 14. Mikes pr. Nap kel 5 óra 11 percek, nyugszik 6 óra 51 percek. Időjelzés. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprogram: 24.8. O.

— Gyászmeze a pápáért. E hó 29 én szombaton délelőtt IX. Pius pápa lelkiüdvéért a makói romai katolikus templomban gyászmezt tartanak.

— Németh püspök jubileuma. Németh József felszentelt püspök, püspöki helynök és osanádi káptalani nagypéppé ez évi április 19 én töltötte be püspöki történet feleztelésének negyvenedik évfordulóját. A osanádi egyházmegye papága, amely méltó módon, ünnepegek keretében óhajtotta leróni halálját és tisztelget a jubilans iránt, a tavasszal egy határozott, hogy a főpap ünneplését augusztusra halasztják el, amikor a püspök áldozópapágának hatvanadik évfordulóját fogja megülni. Ez az évforduló augusztus 24 ére, hétfőre esett. A háborus időre való tekintettel természetesen elmaradt a fényos ünneplés. Glatzfelder Gyula dr osanádi püspök azonban most megjelent körlevelében a legmelegebb hangon emlékezik meg a jubilansról, méltatva nagy érdemeit az egyházmegye kormányzása körül. A jubilans főpaphoz az évforduló alkalmából számos üdvözlő távirat érkezett az országból és az egyházmegyéből.

— Választás Károlyi volt kerületében. Károlyi Mihály gróf Cegléden történt megválasztásával kápolnai mandátumát tölti be választás utján. A kerület jelöltje Mayer János, akit kiagazdapárti programmal fognak egyhangulag megválasztani.

— A vármegyéről. Markovics Manó dr főispán újra Demkó Pal jogszigorlót ma tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki és szolgálatföltre az alispáni hivatalhoz osztotta be.

— A hadiszolgálatra bevonult munkások és a munkáspénztár. Figyelmeztetjük a munkaadó iparosokat, hogy a hadkötelezettségük levésa végett behívott munkásaikat és a munkából tényleg kilépett munkásaiknak kilépését a kerületi munkásbiztosító pénztárnál a törvényes határidőben bejelenteni akkor se mulasszák el, ha a segédmunkás munkakönyve a munkaadónál marad is. Mert a munkásbiztosító pénztár a betegséglázó hetijárolékot a ki nem jelentett tag után követeli és beszedi mindaddig, míg a kilépést a munkaadó be nem jelenti.

— Drágább a hatóságai kenyér. Elvitáztatlan, hogy a hatóságai kenyér, melynek kilója eddig 28 fillér volt, mérsékli hatással volt a piaci kenyér árára. És viszont nem lehet megvonni az elismerést a vármegyétől sem, mely a hatóságai kenyér megteremtője volt. Minthogy azonban a vármegye eddig ráfizetett a hatóságai kenyérré, kénytelen volt annak árát minden kilónál 2 fillérral emelni. Ez oknál fogva a két kilogram-

mos hatósági kenyeret a holnapi naptól kezdve nem 56 fillérért, hanem 60 fillérért árulják. Így is elég jutányos és jó kenyér ez.

— Állás nélküli tanítók és tanítónők figyelmébe. Csanádvármegye kir. tanfelügyelője felkéri azokat az állás nélküli áll. tanítókat és tanító-nőket, akik helyettesítést vállalni hajlandók, hogy hivatalában jelentkezzenek.

— Valódi jótékonyág. Kádár János egyszerű makói napszámos ember, ki két kezének fáradtságos munkájával tartja fenn magát, megjelent ma a város polgármesteri hivatalában és ott 10 koronát adott át azzal, hogy annak fele a vörös kereszt oéjaira, másik fele pedig az itthon maradt katonák családjaik segélyezésére fordíttassék. A szegény napszámos ember kifejezésre juttatta még azt is, hogy szívesen adna többet is, de most nem talál időt. Ilyen nemeslelkű ember megérdemli a külön dicséretet.

— Katonai előléptetés. Horovitz Gusztáv makói végrehajót, ki az első mozgósítási parancs alkalmával vonult be a harctérre, mint beosztást értesítések, a harcban tanúsított bátorságáért főhadnaggyá nevezték ki.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Petrovszky Rozália özv. Bálint Péterné 55 éves, Fehér János 4 hónapos, Raffai Sándor 10 éves, Pikali Anna özv. Farkas Lászlóné 74 éves, Tóth Sándor 4 napos korában.

A déli harctér katonája Makón.

Egy földink hazajött a szerb háborúból.

Mindenkinek a legnagyobb izgatottsággal várja mindenféle széles e hazában a háború híreit és óriási az érdeklődés Makón is, mert azokban a városokban, hova a harctérről sebesülteket szállítottak, sokkal többet tudtak meg a háborúban törtétekről az emberek, mint nálunk Makón.

Ma reggel azien egy makói katona érkezett haza, ki lassan róttá lépett befelé a vasutól, honnan egészen édes anyjának Rákóczi-utcai lakásáig kísérte egyik ugyan-csak a harctérről vele utazott bajtársa.

Ez a fiatal katona Boros Albert, a mindenki által ismert és nemrégiben elhunyt Boros Edvárdnak fia, ki az első mozgósítási parancsra vonult be. Első pillanatban mindenki azt hitte, hogy ez a fiatal katona, aki joggal tart mindenki, aki látta, a háború sebesüljének, sok érdekes dolgot fog elbeszélni a szerb háborúban törtétekről.

A nap folyamán sokan keresték fel a lábadozó Boros Albertet, többek között lapunk tudósítója is. A fiatal katona szőben, kinek látás-érezésként beszéd is terhére van, nem sokat árul. Elmondja, hogy a Száva mellett több harcban részt vett. Majd megbetegedést a harctéren és akkor a temesvári helyi-orségi kórházba szállították, hol három héttig feküdt és most arra az időre, amíg felépül, hazajött Makóra.

A fiatal katonát vagy szerény-sége, vagy tilalma tartja vissza attól, hogy a harctérről és magáról többet eláruljon, aki azonban nálunk lárt, annak látnia kellett, hogy az asztalon levő kötszerek nem szük-

ségesek másnak ebben az egészes családban, mint Albernek, a szerb harctér első megsebesült katonájának.

Mikor lesz vége a háborúnak?

A csodarábbik jöslata. — A külügyminiszter nevezett az őszi versenyekre.

Még csak az elején vagyunk a nagy háborúnak, még jelentősebb ütközet csak az orosz és francia határon zajlott le és már is akadnak emberek, akik a háború végét is meg tudják határozni.

Legérdekesebb mindenesetre gróf Berchtold külügyminiszternek egy jelentéktelenné látásó elhatározása. A hírhírek között ugyanis olvassuk, hogy gróf Berchtold „Árpádhalmi ménes” álnév alatt az őszi nagyobb versenyekre benevezte a lovát, még pedig a „Triumph-verseny”-re.

Ami azt jelenti, hogy ősszel megtartják a futtatásokat, vagyis ősszel nem lesz már háború. — Mert háború állapotban szünetelnek — mint jelenleg a nyári futamok — a versenyek. Szóval gróf Berchtold bizonyosra veszi, hogy őszre vége lesz a nagy felfordulásnak.

Ugyanezt a véleményt vallja a két leghíresebb magyar csodarábbi. A tinódi rabbi — mint halljuk — azt jöslolta, hogy a zsidók újvénének első napján, szeptember 21-én végig repül a béke galamb Európa egén, még pedig eredményesen. A aszadorai rabbi viszont hosszunapra szeptember 30-ra jöslolja a békeközlést. Abban mind a kettőn megegyeznek, hogy ősszel lerakják az ellenfelek az összes fegyvereket.

Eme jöslatok dokumentumai az emberi agy következtető képességének. De bármennyire gyönyörűek is, nem megbízhatók, mert hiába jön el az őszi versenyek első napja, — hiába virrad újv és hosszunap, ki tudja, hogy meddig fogjuk még porolni a muszák nadrágját.

Iskolai értesítések.

A makói áll. főgimnázium igazgatósága közhírré teszi, hogy az intézetben a f. isk. évi beiratások szeptember hónap 1., 2. és 3-án lesznek az intézet tornatermében (földszint 6. szám).

A beiratkozáskor fizetendő díjak: 10 kor. felvételi, 1-20 kor. értesítői, 1-50 kor. ének, 2 kor. ifjúsági könyvtári, 1 kor. kirándulási, 2 kor. sport, 20 fillér tintadaj és 30 fillér bizonyítvány bélyegre, összesen 18 korona 20 fillér. E díjak fizetése alól senki fel nem menthető.

Tekintettel arra, hogy az előadások a háború miatt a rendes időben meg nem kezdődhetnek, az intézet igazgatósága úgy intézkedett, hogy vidéki tanulók előző évi bizonyítványuknak (I. osztályba iratkozók elemi iskolai értesítőjüknek, születési és újraoltási bizonyítványuknak) levélben s a fenti 18 korona 20 fillér díjnak postautalványon való beküldése mellett személyes megjelenés kötelezettsége nélkül is beiratkozhatnak. A jelentkezésnek azonban szeptember 10-ig okvetlenül meg kell történni, mert azontúl az igazgató nincs jogosítva a tanulók felvételére.

Tandj és rendkívüli tárgyak díjai egyelőre nem fizetendők.

A tanítás megkezdéséről a helybeli tanulók a hírlapok útján fognak tudomást szerezhetni, a vidékiek idejekorán kapnak hivatalos értesítést.

A javító, felvételi és magánvizgálatokra augusztus 31-én reggel 8 órakor kell jelenkezni az V. osztály termében.

Figyelmeteljük a szülőket, hogy a

mulasztások pótlásáról — még ha a tanítás hosszabb ideig szünetelne is — a nm. miniszterium megfelelő intézkedésekkel gondoskodni fog, de azok a tanulók, akik a törvényes határidőn belül be nem iratkoznak, elvesztik a tanévet.

Makó, 1914. augusztus 25.
MADZSAR GUSZTÁV
a makói áll. főgimn. igazgatója.

Beiratás a görög kath. iskolákba. A makói gör. kath. elemi népiskolákban az 1914—15. tanévi beiratások szeptember hó 1-től 5-ig tartatnak meg. Felhivatnak mindazon szülők és gyámok, kiknek tanköteles gyermekeik vannak, hogy azokat a jelzett idő alatt beirassák. A rendes előadás szeptember 7-én kezdődik meg. — A makói áll. s. közs. polgári leányiskolában a javító vizsgálatok augusztus 29-én d. e. 8 órakor tartatnak meg az intézet IV. osztályu tantermében. Az 1914—15. tanévi beiratások szeptember 1., 2., és 3-án tartatnak, naponként d. e. 8-tól 12-ig. Minden növendék tartozik a beiratkozáshoz az előző évi értesítőjét, születési bizonyítványát bemutatni, a tandíjmentességet kérők ezeken fölül a folyamodványt és szegénységi bizonyítványt is beadják. — A makói beiterületi állami elemi iskolákban (Deák Ferenc-Szegedi-és Bajza-utcai) az 1914—15. tanévi beiratkozások folyó évi szeptember hó 1., 2., 3., 4-én délelőtt 8—11-ig, délután 2—4 óráig a Deák Ferenc-utcai központi iskolánál lesz megtartva. A tanítás szept. 5-én d. e. 8 órakor kezdődik. — Az óvodások foglalkoztatása már e hó 15-én kezdődött. Azok a gyermekek, akiket be nem irattak, kötelesek azokat a legközelebbi óvodába vagy menházba beírtni.

LEGUJABB.

Első érzékenyebb veszteségünk.

Bécs, aug. 26.

A sajtóhadiszállásról hivatalosan jelentik: A honvédelvasságból 5 lovas hadosztály egy kiváló fegyverfegyverrel utólag a következők váltak ismeretessé aug. 16-án.

Azt a súlyos feladatot kapta a hadosztály, hogy a Zbruc mellett orosz határ védelmet törje át és állapítsa meg, hogy nincsenek e mögötté elleneséges csapatok.

Satnewnál sikerült az átkeelés, hol nagyobb számú elleneséges lovasasága bukkantak, amelyet gyalogosok támogattak Ennek dacára a magyarok megtartották az ellenséget és a Zneiri patakig üldöztek, ahol Gord. mellett orosz erőiteseik foglaltak állás.

A honvéd lovasaság, bár ez nem volna a lovasaság dolga, az ellenséget megerősített állásában megtámadta, miközben természetesen nagyobb veszteséget szenvedett a harc folytán.

Kiderült, hogy ezen a tájon erős orosz haderő állt. Feladatuk megoldása után a hadosztály harcba szállott.

Éjszaka a falu lakosai, akiket rejtetteve tartott katonaság segített, megtámadták az alvó honvédséget és egy részüket megölték. A honvédek büntetésből a falut felgyújtották. Ez incidens után honvéd lovasosztály ismét harcra készen sorakozott. Az előnyomulás és a hirtelen támadás közben szenvedett veszteséget. Pontos megállapítás még lehetetlen, mert egyes csapatok és egyes lovasok is nagy kérdővel csatlakozhatnak a csapatok zöméhez.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(568)

78. fejezet.

A komédiás család.

A vándorművész csapat el volt keseredve.

Leginkább azonban Luczia légtornász és Pietro műlovar, ki nyeregtelen lovon fállábon állva szokott volt körül vágatni a porondon, szomorokodtak.

Luczia igazi olasz leány volt. Sötét, tűzes szemekkel, dúzzadt vérpiros ajkakkal s boglyas, göndör bogárfekete hajjal.

Arcbőre sárgásbarna volt, mely szinte fénylett, ha rásütött a naps. Alig lehetett több kusz eszendősnél.

Pietro szintén olasz volt. Magas, óles ember. Hatalmas izmokkal és nyílt, tűzes tekintettel. Arcát számos kis fekete bajusz és gyenge szakáll ékesítette.

Egyik sem készült a művész pályára s csak úgy kerültek bele, mint Pálátus a Krédóba!

Luczia egy gazdag fiorenci ékszerész leánya volt. Pietro pedig dúsgazdag atyjának örököse.

Pietro bejárt a Lucziáké boltjába s addig udvarolt a szép ékszerész leánynak, míg kölcsönösen halálösen megszerették egymást.

A leány egy alkalommal regényt olvasott.

Pietro ekkor lépett a boltba. A leány egyedül volt... Pietro kivette a leány kezéből a könyvet, állapozta s abban a következő sorokat huzta alá:

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Mint néptölkelőnek a katonasághoz kellvőn bevonulnom, értesitem ügyfeleimet és a jogkeresőket, hogy távollétem alatt irodámat megfelelő irodavezető látja el.

Tisztelettel:

Dr. Kiss Pál

ügyvéd.

Hajnalt-utcai házamnál külön bejárattal s előszobával bíró butorozott szoba

egy vagy két ur részére kiadó.

Dr. Kiss Pál

ügyvéd.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbízottal a helyszínen.

Legujabb jó hír! **Kőbányai sör!** A mai naptól kezdve az ismert elsőrendű, legjobb minőségű, eredeti gyári töltésű **kőbányai világos, maláta és duplamaláta sörök** nagyban és kicsinyben szerezhetőek be: **Iritz Sámuel özv. cégnél.**

SZEPLŐ, MÁJFOLT, MITESSER
és minden egyéb tisztáltsága az arc vagy kéznek rövid idő alatt elmúlik

a Csillag-crém

használata által. 1 tégely ára 1 kor. Nem zsíros, nappal is használható. Szappan a bőrt fehériti és finomítja. 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. **CSILLAG-POUDER 3 SZINBEN, 1 DOBOZ 1 KORONA.**

Hajhullás és hajkorpa ellen legjobb a POPPER-féle H A J S Z E S Z. A hajgyökereket erősíti és a haj hullását megszünteti. Ára 1 és 2 korona.	A fogak épségben tartására és tisztán tartására a POPPER-féle Menthol-szájvíz a leghatásosabb. 1 üveg 70 fillér.	Ősz haj fiatal színének visszaadására a Popper-féle H A J I F J I T Ó a legjobb. Nehány napi használat után a haj eredeti színét visszaadja. Ára 1 és 2 korona.
---	---	--

Kapható egyedül: **POPPER GYULÁ drogériájában Makó, Főtér.**
TEJCRÉM Próba tégely tejorém 1 tégely ára 50 fillér. **20 fill.**

Tgyon maga is KAKUKFÜ KESERÜT!

A KAKUKFÜ GYOMORLIKÖR
nélkülözhetetlen ital gyomorbántalmaknál.
Kapható mindenütt.
Makón főraktár: **Sandor Zsigmond** gyógyszerárában

Készíti: **Kankroszky J. cédvél**

Rendkívüli feltűnést keltenek

Pártos E. és Társa áruház

ujonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára

Makulatur-papír
kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTALYTISZTA MŰJÉG
malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tisztúleteinkben kapható.
50 kilóig a jég ára 6 fillér, ezen fölül mennyiségénél 4 fill.

Első magyarországi sirkőgyár.
Nálam az összes márvány- és **granit sirkövek**
25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

Vasbeton sirköveket
6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért válllok 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS
Makó, Szegedi-utca, saját ház.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség figyelmét felhívni az általam románból, majorkából és porcellánból készült **takaréktűzhelyekre,** melyek különböző kivitelben nálam mindenkor készen kaphatók és műhelyemben bármikor megtekinthetők.

Rajzmintával és költségvetéssel díjtalanul szolgálók vagy levélbeli megkeresésre vidékre is megyek. Szerkesztéseket egyszerű és díszes kivitelben készítek, mindennemű lakatosmunkát válllok.

GUDLIN MÁTYÁS
épület- és málakatos
Makó, Megyeház-u. 34.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Újság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón